

Science fiction?

I dag 20 år efter att kalla kriget gått i graven, känns den epoken avlägsen och nästan lite överklig. För unga människor som lever i dagens Europa kan inte ens föreställa sig hur det var med det spänningsladdade tillståndet mellan de två stora militära blocken NATO i väst och WP i öst.

Även för vuxna människor som levde i dåtidens Europa känns sannolikt det som hände avlägset och i dag verklighetsfrämmande.

Var det science fiction?

Det har emellertid hänt (!) och under årtionden efter andra världskriget, var den politiska misstänksamheten grogrund för en kapprustning utom allt förnuft. Spioneri, dribbel, sabotage, aktioner och politiskt rävspel hörde till vardagen. Det låter som science fiction och taget ur en bättre agentfilm men det var tidens tand. Isoleringen och misstänksamheten från Sovjetunionen på sin tid skapade en värld och ett synsätt som gjorde det svårt på den världspolitiska arenan. Det mest dramatiska torde ha varit den enorma ”overkillkapaciteten” av kärnvapen som fanns hos stormakterna.

Randstaten Sverige mellan dessa maktblock hade också sin roll i detta. Genom vårt förhållningssätt till väst, kom WP ögon alltmer att intressera sig för vårt agerande. Sverige hade ett omfattande samröre med länder inom NATO, vilket inte var officiellt på något sätt men undanhölls den egna befolkningen medan det var välkänt hos WP. Vår alliansfrihet var förvisso sann på papperet men inte i verkligheten.

Med hänsyn till hur det såg ut efter andra världskriget, var det naturligt att Sverige i sitt utsatta läge hade de kontakter landet hade. Samtidigt måste ett *sådant agerande få följder* i form av att Sverige sattes under lupp från WP sida för kartläggning av landets hållning. Med andra ord var Sverige ett mål där politisk beslutsamhet liksom försvarsförmåga kartlades. Landet var utsatt för granskning både inomlands och utomlands ifrån dvs. helt enkelt utsatt för spioneri.

Under det kalla krigets sista årtionde då även Sverige utsattes för aktiviteter från WP sida i olika former, inträffar händelsen med Bertil Ströberg. Det har sagts förut och kan sägas om igen att den händelseutveckling BS drogs in i, var ett led i det Sverige utsattes för pga. sitt förhållningssätt till NATO.

Det går inte att skära ut biten BS beteende utan först måste förhållandena som rådde under kalla kriget skärskådas och verkligen förstås.

Under dessa omständigheter kan sedan BS betraktas som en bricka i ett elakt spel från WP sida i syfte att nå kompromettering eller avledning ifrån någonting annat.

För de som skall betrakta BS fall på nytt i högsta rättsinstansen och avdöma ifall det var ett spioneri BS var skyldig till eller inte, är det väsentligt att **ha bakgrunden mycket klar för sig**. En bakgrund som i dag kan verka något av science fiction. De som har kunskapen och som arbetade med säkerhets- och underrättelsetjänst vid den här tiden bör ges stort utrymme hos den rättskipande myndigheten.

När så tiden går, uppdragas det att allt materialet inte lades fram för domstolen ställningstagande till huruvida ett spioneri ägt rum eller inte. Ett material som talade till BS fördel, ja då blir man häpen och det liknar ren science fiction att sådant kunde förekomma i rättsstaten Sverige, som mer än något annat land erkänt de mänskliga rättigheterna.

När så tiden går, uppdragas det att Sverige haft ett omfattande samröre med NATO under årtionden, vilket irriterat WP och inte heller var känt hos alla politiker eller ens hos befolkningen. Då blir man häpen och det liknar ren science fiction att sådant kunde förekomma i det alliansfria Sverige med sin obefläckade fasad.

Över huvud taget verkar hela fallet BS vara science fiction. Det fanns inga bevis för olagliga handlingar men de önsketänkta indicierna fick bli bevis av science fictionkaraktär.

Det handlade om en spion som inte fanns!

Hur kunde Sverige vara så blåögt vid den här tiden att våra myndigheter gick på minan som lagts ut av WP?

Vid den förnyade prövningen av BS fall får allmoge verkligen hoppas att minan är röjd!

Justitia omnibus – "Rättvisa åt alla"!

Ingemar Olsson

Flygofficer emeritus med bl.a. 25 års tjänst under kalla krigets epok